

POSLEDNĀ•RITUĀ•L

PondĀ•lĀ-, 13 Ā™Ā-jen 2008

"COĀ½E? Tys rozĀ•tvrtil vlastní matku?!" vykĀ™ikla babiĀ•ka. Tedy nevykĀ™ikla, ale znĀ•lo to tak. Ve skuteĀ•nosti vykĀ™ikla "COĀ½E? Ty si nedáškafíĀ•ko?!", ale tón byl stejný. "ProĀ• si ho nedáš?" vyštĀ•kla. "Ve Ā•tyĀ™i hodině vĀ¾dycky dáváškafe!" Stál jsem proti ní úplnĀ• bezbranný. Byla pravda, Ā¾e jsem si s ní tou dobou dával kafíĀ•ko. "Já uĀ¾ má•l kafe v práci," vysvĀ•tloval jsem provinile.

"Tak tys uĀ¾ má•l kafe?!" zalapala po dechu. "A tos na má• nepoĀ•kal?!"
ChtĀ•lo se mi plakat.

Té noci jsem nemohl usnout; ne proto, Ā¾e by mne hryzalo svĀ•domí hnusného sobce, ale proto, Ā¾e jsem nakonec kafíĀ•k nedokázal odmítnout a pĀ™ed spaním jsem jich má•l v sobĀ• šest. BabiĀ•ka se nemodlí a do kostela nechodí: BĀ•h pro ni není Ā¾ádná jistota, protoĀ¾e se nedá koupit v Penny Marketu. Zato na její kafíĀ•ko ve Ā•tyĀ™i je stejný spoleh jako na to, A kdyĀ¾ sníĀ¾íte daĀ• milionĀ™Ā•m, zaĀ•nou jako první brblat dĀ•chodci. Jsme národ neznabohĀ• a pĀ™esto kaĀ¾dý z nás potĀ™ebuje v denním shonu zastavit, zanechat bĀ•Ā•ných starostí a hledat nĀ•co víc, pozvednout zrak kamsi vzhĀ•ru, nad ma pinoĀ•ení všedního Ā¾ivota. Všechny tyto funkce zastává právnĀ• kafíĀ•ko, onen poslední rituál, který nám zbyl. KafíĀ•kové posezení je kaĀ¾dodenní zastávkou na naší Ā¾ivotní pouti. Mívá pĀ™esná• urĀ•ený zaĀ•átek (napĀ™. tĀ™i Ā•tvrtĀ• na Ā•tyĀ™i", "aĀ¾ nám slehne", "aĀ¾ se nám pĀ™estane chtít pracovat") a neurĀ•ité trvání. KafíĀ•ko je v naš denním programu natolik zakoĀ™enĀ•né, Ā¾e nám v nĀ•m má•Ā¾e zabránit jedinĀ• nĀ•jaká strašlivá událost - napĀ™ smrt, MarĀ•ani nebo to, Ā¾e dojde káva.

V nĀ•kterých rodinných klanech je kafíĀ•kový rituál zakoĀ™enĀ•ný tak, Ā¾e se jejich Ā•lenové radĀ•ji vzájemnĀ• vyvraĀ¾dí a odpustili domácí pohodiĀ•ku. "Bude to mít studený a to jsem mu Ā™íkala uĀ¾ pĀ™ed pĀ•l hodinou, Ā¾e tu má kafe," posteskně maminka, která u svého šálku marnĀ• Ā•eká na tatínka. Ten byl celé dopoledne na úĀ™adech, odpoledne jede za zákazníkem a pĀ™estoĀ¾e má teĀ• celých Ā•tyĀ™icet minut na to, aby sehnal nĀ•jaké tĀ•snĀ•ní, opravil tekoucí záchod, dokl zakázku, odpovĀ•dĀ•l na mailly, vytiskl fakturu, odblešil leonbergera, vyĀ™ídil pĀ•t telefonátĀ•, vyluxoval auto a dojel pro benzín, odmítá si udĀ•lat Ā•as na kafíĀ•ko! Není divu, Ā¾e Ā¾ije v takovém stresu!

Jsou samozĀ™ejmĀ• i lidé, pro které je káva pouhým spánkem v prášku; zvláštĀ• studenti trpí podivuhodnou vírou, Ā¾e jde o elixír, díky nĀ•muĀ¾ se lze nauĀ•it pĀ™es noc šestisetstránkový slovník stĀ™edovĀ•ké mandarínštiny. VĀ•tšina z nás však chápe posvátnost kávy; nĀ•kteĀ™í dokonce dennĀ• navštĀ•vujeme chrámy tomuto nápoji zasvĀ•cené, totiĀ¾ kavárny. Kavárny jsou dvojího druhu: kuĀ™ácké a nekuĀ™ácké. KuĀ™ácké kavárny mají tu výhodu, Ā¾e v nich milovníci rakoviny mohou popustit uzdu své vášni; na tĀ•ch ostatních ulpí vĀ•nĀ• nádraĀ¾ní restaurace s buketem zmoklých vajglĀ•.

Není úĀ•innĀ•jšího antikoncepĀ•ního prostĀ™edku, neĀ¾ je káva vypitá v nekuĀ™ácké kavárnĀ•. NekuĀ™ácké kavárny jsou totiĀ¾ vĀ•tšinou narvány odĀ•tĀ•nými matkami, které usedly k šálkĀ•m, aby je vĀ•nĀ• espressa vytrhla z vĀ•Ā•ného kolobĀ•hu plen, postýlek a koupání. Tuto vzácnou chvíli jim rozhodnĀ• nemĀ•Ā¾e zkazit nĀ•co tak všední jako je jejich Ā™voucí capart, zvrhávající na sebe z vašeho stolu Ā¾havé pĀ™edmĀ•ty s ostrými hranami. Vsadím se, Ā• oĀ•istec vypadá jako jedna obrovská nekuĀ™ácká kavárna, kde jste jediní dospĀ•lí a Ā¾ádné z dĀ•tí není vaše.

(A na tuhle ukázkou pĀ™edpekli budou ti haranti po létech sentimentálnĀ• vzpomínat jako na nejkrásnĀ•jší Ā•ást svého bezstarostného dĀ•tství!)

VraĀ•me se však k nápoji, kolem nĀ•hoĀ¾ se vše toĀ•í. Existuje nepĀ™ebně mnoĀ¾ství zpĀ•sobĀ•, jak k pĀ™ipravit a všechny se jmenují italsky. Italové jsou neobyĀ•ejnĀ• Ā¾vanivý národ, který vám dokáĀ¾e prodat pizzu, kolínka a kafe pod sedmi tisíci rĀ•zných názvĀ•. A já jsem tu proto, abych vám pomohl v nich orientovat.

TradiĀ•ním Ā•eským nápojem je turek. Zlí jazykové a jiní znalci kávy tvrdí, Ā¾e Ā•eský turek je zneuctĀ•ním kávy, Ā¾e se z mletých zrněk vroucí vodou uvolĀ•je do kávy všechno zlo svĀ•ta vĀ•etnĀ• íránského jaderného programu a Ā¾e ne nadarmo Turci do Evropské unie nepatĀ™í. Namísto turka vám doporuĀ•í ochutnat ristretto. Ristretto je nĀ•Ā¾áouĀ•ky šáleĀ•ek pro panenky do pĀ•lky naplnĀ•ný roztavenou pneumatikou. Pro našince je daleko snesitelnĀ•jší caffè macchiato, coĀ¾ znamená "poznĀ•ená káva". Jde o šálek kávy se lĀ¾iĀ•kou mléka a úĀ•tenkou, podle níĀ¾ ta lĀ¾iĀ•ka mléka stojí deset korun. Naproti tomu latte macchiato je vlastnĀ• mlékem, v nĀ•mĀ¾ si nĀ•k opláchnul lĀ¾iĀ•ku od kávy. Ovšem nejĀ•tší pochoutkou, kterou by si nemĀ•l nechat ujít Ā¾ádný milov-

Omlouvám se. Vím, Ā¾e by se fejeton nemĀ•l pĀ™eršovat uprostĀ™ed slova, ale protoĀ¾e je za tĀ™i minuty t

Ä•tyÄ™i, musím na kafiÄ•ko. Jan Flaška